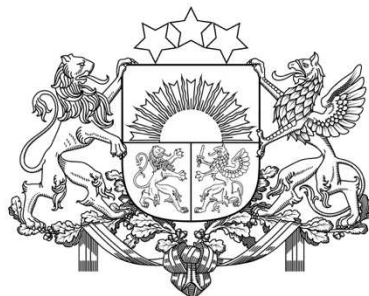




Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



Izglītības un zinātnes
ministrija

**Eiropas Savienības programmas izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta
jomā „Erasmus+” pamatdarbības KA3 “Atbalsts izglītības politikas
reformām” Izglītības un zinātnes ministrijas īstenotā projekta “Iepriekš
iegūtās izglītības pielīdzināšana” (Recognition of Prior Learning)
1.seminārs**

Erasmus+ projekta mērķi un uzdevumi

Gunta Arāja
Izglītības un zinātnes ministrijas
Valsts sekretāra vietniece – Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta direktore





Izglītības un zinātnes
ministrija

Erasmus+ projekta mērķis un rezultāts

Projekta mērķis ir pilnveidot iepriekš iegūtās, neformālās un ikdienējās izglītības atzīšanas procedūras Latvijas augstākās izglītības iestādēs un pilnveidot normatīvo bāzi

Projekta tiešie rezultāti:

- labāks un draudzīgāks iepriekš iegūtās, neformālās un ikdienējās izglītības atzīšanas process pretendentiem;
- izstrādāti atbalsta instrumenti augstākās izglītības iestādēm atzīšanas procedūru pilnveidošanai;

Projekta netiešais rezultāts ir palielināta sabiedrības informētība par iespējām atzīt iepriekšējā darba pieredzē sasniegtus studiju rezultātus un palielinājies kopējais studentu skaits, kuri studiju procesā ir izmantojuši šo instrumentu



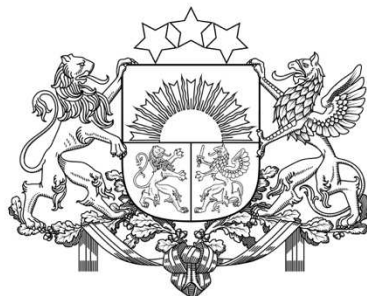
Izglītības un zinātnes
ministrija

Projekta īstenošanas laika grafiks

Aktivitāte	Laikposms
1) 1.AII aptaujas sagatavošana un īstenošana	01.12.2015. – 01.03.2016.
2) 1.seminārs AII	2016.gada aprīlis
3) MK noteikumu analīze, grozījumu sagatavošana un vadlīniju izstrāde	01.03.2016.- 30.09.2016.
4) 2.seminārs AII	2016.gada maijs
5) 2.AII aptaujas sagatavošana un īstenošana	01.08.2016.-30.09.2016.
6) Informatīvā materiāla sagatavošana un izdošana	01.08.2016.-15.10.2016.
7) Projekta noslēguma konference	2016.gada oktobris



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



Izglītības un zinātnes
ministrija

Iepriekšējā izglītībā un profesionālā pieredzē sasniegto studiju rezultātu tiesiskais regulējums

Izglītības un zinātnes ministrijas
Augstākās izglītības, zinātnes
un inovāciju departamenta
juriskonsults Māris Strads





Izglītības un zinātnes
ministrija

Iepriekšējā izglītībā un profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu tiesiskais ietvars

1. Augstskolu likums – 59.² panta piektā daļa

Augstskola vai koledža izvērtē personas iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtus studiju rezultātus un, ja tie atbilst attiecīgas studiju programmas prasībām, atzīst tos, kā arī piešķir attiecīgus kredītpunktus. Profesionālajā pieredzē sasniegtus studiju rezultātus drīkst atzīt profesionālās vai akadēmiskās studiju programmās, turklāt tikai 30 procentus no profesionālās vai akadēmiskās studiju programmas kredītpunktiem drīkst piešķirt, atzīstot profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus. Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas kārtību un kritērijus nosaka Ministru kabinets. Par studiju rezultātu atzīšanu vai atteikumu tos atzīt tiek pieņemts individuāls lēmums. Lēmumu un to pamatojošus dokumentus pievieno attiecīgajai personas lietai. Augstskolas vai koledžas pieņemto lēmumu var apstrīdēt tās rektoram vai direktoram.

2. Ministru kabineta 2012.gada 10.janvāra noteikumi Nr.36 “Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi”

3. Augstskolas senāta vai koledžas padomes apstiprinātajā nolikums, kas nosaka, studiju rezultātu atzīšanas komisijas tiesības un pienākumus, tās veidošanas nosacījumus, kā arī iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas procedūras specifiskos nosacījumus.



Izglītības un zinātnes
ministrija

Iepriekšējā izglītībā vai profesionālā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas nosacījumi

1) Persona iesniedz iesniegumu, kurā norāda:

- personas vārdu, uzvārdu un personas kodu;
- iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus;
- iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu atbilstības pamatojumu attiecīgās studiju programmas vai tās daļas prasībām;
- iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu atzīšanas mērķi;
- institūcijas nosaukumu un izglītības programmu vai tās daļu vai profesionālās pieredzes ieguves veidu un vietu, kurā studiju rezultāti ir sasniegti;
- laikposmu, kurā studiju rezultāti ir sasniegti;
- studiju programmas nosaukumu, kurā būtu atzīstami iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtie studiju rezultāti;
- personas kontaktinformāciju – dzīvesvietas adresi, uz kuriem nosūtāms komisijas lēmums, kā arī tālruna numuru un e-pasta adresi, ja tāda ir.

2) Persona iesniegumam pievieno dokumentus, kas apliecina iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus. Ja iesniegumam pievieno šo dokumentu kopijas, personai ir pienākums uzrādīt minēto dokumentu oriģinālus.



Izglītības un zinātnes
ministrija

Lai iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtie studiju rezultāti tiktu atzīti, jābūt izpildītiem šādiem kritērijiem:

Uzrādītie dokumenti satur skaidru, nepārprotamu un pilnīgu informāciju par sasniegtajiem studiju rezultātiem.

Par sasniegtajiem studiju rezultātiem iespējams piešķirt vismaz vienu kredītpunktu.

Personas iepriekš iegūtā izglītība atbilst uzņemšanas prasībām attiecīgajā studiju programmā;

Pārbaudījumos, ja tādi ir noteikti, persona ir uzrādījusi attiecīgās studiju programmas vai tās daļas prasībām atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetenci.

Vienu kredītpunktu par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtiem studiju rezultātiem var piešķirt, ja tie sasniegti vismaz vienu nedēļu ilgā (40 akadēmiskās stundas) izglītošanās procesā.

Profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus var atzīt tikai 30 procentu apmērā no profesionālās vai akadēmiskās studiju programmas.



Izglītības un zinātnes
ministrija

Profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus var atzīt tikai:

tajā attiecīgās studiju programmas daļā, kuru veido prakse, turklāt šiem studiju rezultātiem jābūt sasniegtiem tajā profesionālās darbības jomā, kura atbilst studiju programmas izglītības tematiskajai jomai;

tajā studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī, kuru apgūstot iegūst praktiskas zināšanas, prasmes un kompetenci.

Iepriekšējā izglītībā sasniegtos studiju rezultātus var atzīt, ja tie atbilst augstākās izglītības pakāpei un ir sasniegti:

profesionālās tālākizglītības programmā, kuras apguve dod iespēju iegūt ceturto vai piekto profesionālās kvalifikācijas līmeni;

atsevišķā studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī, kuru persona ir apguvusi kā klausītājs;

studiju programmas daļā (tāda izglītības programma, kurā tiek mācīta daļa no studiju programmas satura, piemēram, tālākizglītības programmas, noteikta līmeņa profesionālās pilnveides programmas u.c.);

citos ārpus formālās izglītības iegūtos veidos, izņemot studiju programmas, kuras atbilst reglamentētajām profesijām (piemēram, pašmācībā, dažādosursos).



Izglītības un zinātnes
ministrija

Iepriekšējā izglītībā vai profesionālā pieredzē sasniegto studiju rezultātu pārbaužu veidi, atkarībā no studiju rezultātu sasniegšanas veida un studiju programmas daļas, kurā tie atzīstami

Profesionālo pieredzi, ja to vēlas atzīt tajā attiecīgās studiju programmas daļā, kuru veido prakse, var atzīt:

- 1)automātiski;
- 2)ja tiek nokārtoti dažādi pārbaudījumi, ja komisija uzskata tos par nepieciešamiem.

Lai atzītu tādu profesionālo pieredzi, ko vēlas atzīt tajā studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī, kuru apgūstot iegūst praktiskas zināšanas, prasmes un kompetenci:

- 1)persona kārtu attiecīgajā studiju kursā vai studiju modulī noteiktos pārbaudījumus;
- 2)Persona kārtu dažādus citus pārbaudījumus, ja komisija uzskata tos par nepieciešamiem.



Izglītības un zinātnes
ministrija

Ja iepriekšējā izglītībā sasniegtie studiju rezultāti sasniegti profesionālās tālākizglītības programmā, kuras apguve dod iespēju iegūt ceturto vai piekto profesionālās kvalifikācijas līmeni, tos var atzīt:

- 1) automātiski;
- 2) ja tiek nokārtoti dažādi pārbaudījumi, ja komisija uzskata tos par nepieciešamiem.

Ja iepriekšējā izglītībā sasniegtie studiju rezultāti sasniegti atsevišķā studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī, kuru persona ir apguvusi kā klausītājs, tos var atzīt:

- 1) automātiski;
- 2) ja tiek nokārtoti dažādi pārbaudījumi, ja komisija uzskata tos par nepieciešamiem.

Ja iepriekšējā izglītībā sasniegtie studiju rezultāti sasniegti studiju programmas daļā, tos var atzīt:

- 1) automātiski;
- 2) ja tiek nokārtoti dažādi pārbaudījumi, ja komisija uzskata tos par nepieciešamiem.

Ja iepriekšējā izglītībā sasniegtie studiju rezultāti sasniegti citos ārpus formālās izglītības iegūtos veidos, tos var atzīt:

- 1) ja tiek nokārtoti attiecīgajā studiju kursā vai studiju modulī noteiktie pārbaudījumi;
- 2) ja tiek nokārtoti dažādi citi pārbaudījumi, ja komisija uzskata tos par nepieciešamiem.



Izglītības un zinātnes
ministrija

Informācijai

Tos studiju rezultātus, kas sasniegti studiju programmas ietvaros studējot, var atzīt saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 16.novembra noteikumiem Nr.932 “Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos” nevis saskaņā ar Ministru kabineta 2012.gada 10.janvāra noteikumos Nr.36 “Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi” noteikto procedūru.



Izglītības un zinātnes
ministrija

**AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APTAUJAS PAR
IEPRIEKŠĒJĀ IZGLĪTĪBĀ VAI PROFESIONĀLAJĀ
PIEREDZĒ SASNIEGTU STUDIJU REZULTĀTU
ATZĪŠANU REZULTĀTI**

Izglītības un zinātnes ministrijas
Augstākās izglītības, zinātnes
un inovāciju departamenta
vecākā referente Velta Baseviča

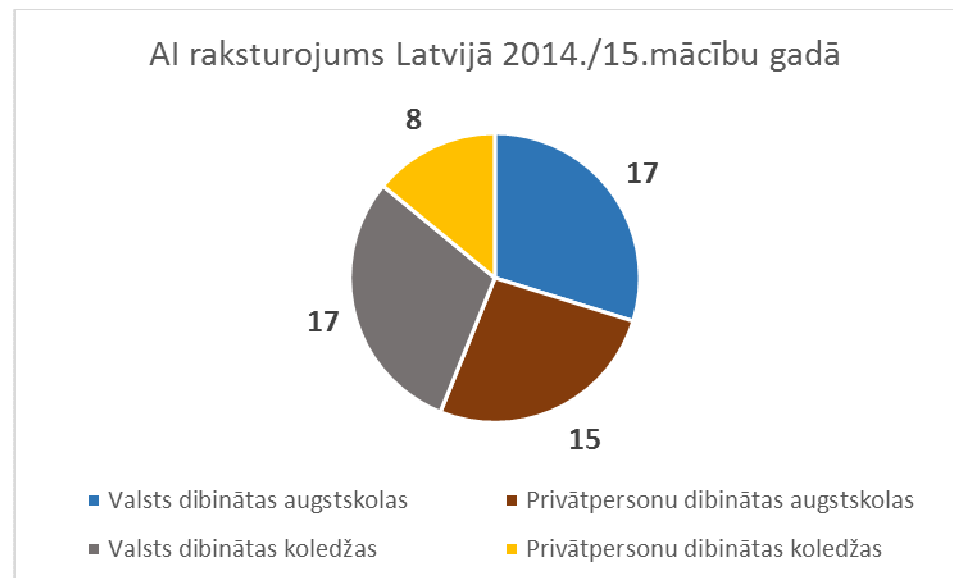




Izglītības un zinātnes
ministrija

Vispārīgi statistikas dati situācijas raksturojumam

Pēc CSB un IZM datiem 2014./15. mācību gadā Latvijā darbojās 60 augstākās izglītības iestādes,
57 Latvijā dibinātas un 3 ārvalstu filiāles

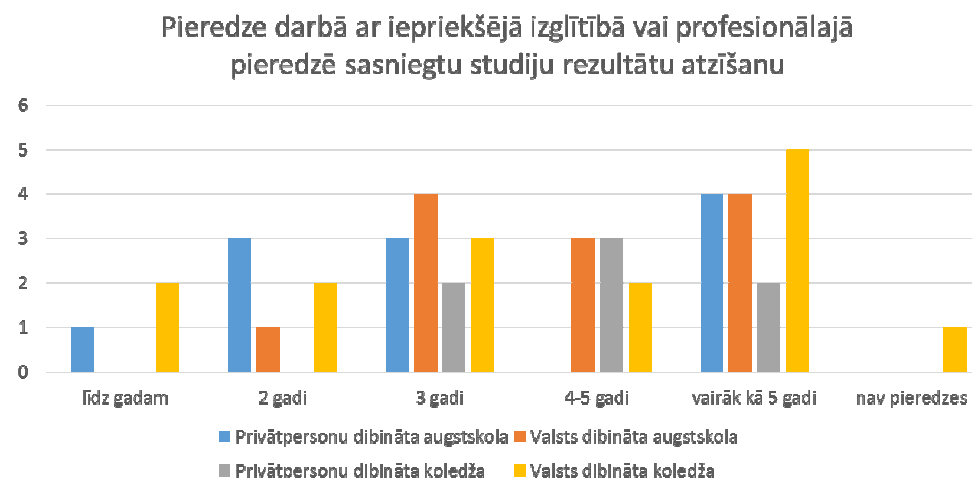
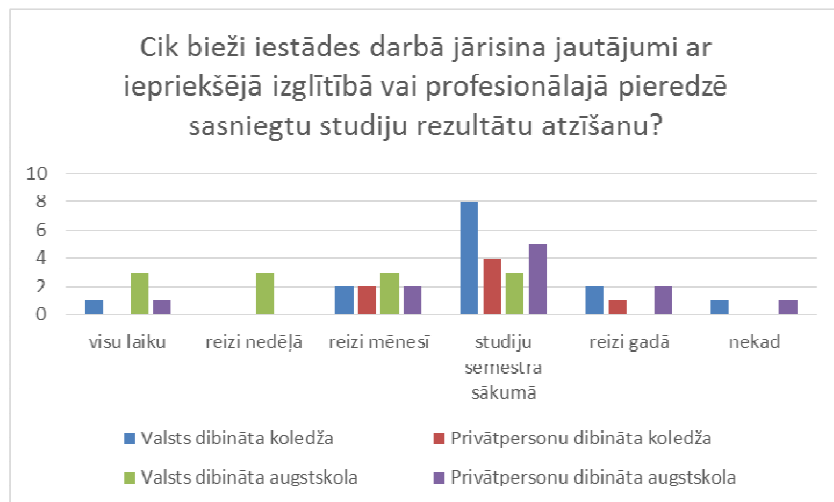




Izglītības un zinātnes
ministrija

Aptaujas dalībnieki un to pieredze ar iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzišanu

Aptaujā piedalījās 45 augstākās izglītības iestādes, no kurām 15 ir valsts dibinātas un 7 privātpersonu dibinātas koledžas un 12 valsts dibinātas un 11 privātpersonu dibinātas augstskolas.





Izglītības un zinātnes
ministrija

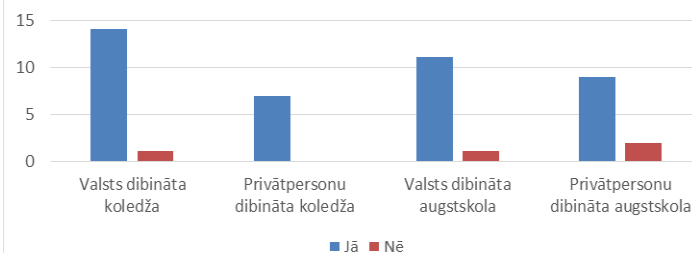
Augstākās izglītības iestādēm ar iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu visbiežāk nākas saskarties ar studiju rezultātiem, kas iegūti profesionālās tālākizglītības programmā, kas iegūti atsevišķā studiju programmas studiju kursā vai modulī un kas iegūti studiju programmas daļā (neformālās izglītības programmā, kuras ietvaros tiek īstenota kāda studiju programmas daļa). **Retāk ar profesionālajā pieredzē sasniegtiem studiju rezultātiem un rezultātiem, kas iegūti citos ārpus formālās izglītības veidos.**

Runājot par ar iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu šīs procedūras nodrošināšanai augstākās izglītības iestādes pamatā izmanto:

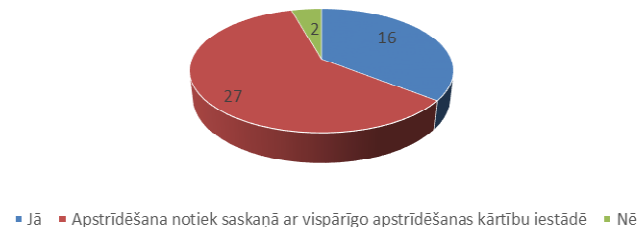
- Augstskolu likumu;
- Ministru kabineta 2012.gada 10.janvāra noteikums Nr.36 «Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi»;
- un Iestādes iekšējos regulējumus/vadlīnijas.

Tikai dažas iestādes izmanto Eiropas Savienības padomes ieteikumus par neformālās un ikdienas mācīšanās atzīšanu un Eiropas vadlīnijas neformālās un ikdienas izglītības vērtēšanai

Vai Jūsu iestādē ir noteikts iekšējais regulējums, kas nosaka iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas procedūru?



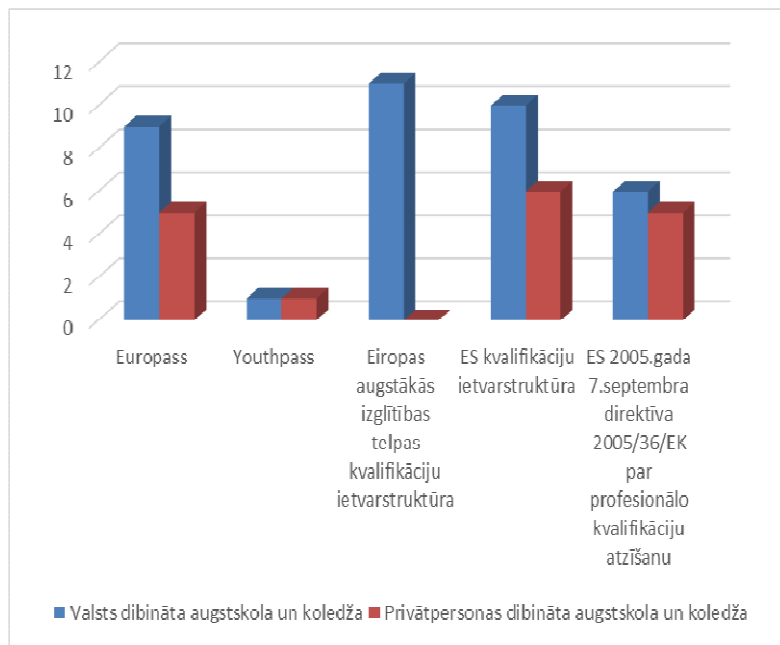
Vai Jūsu iestādē ir izstrādāta lēmumu par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu apstrīdēšanas procedūra?



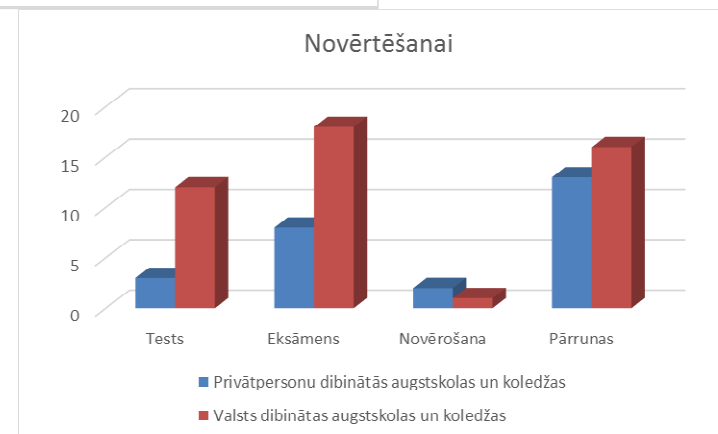
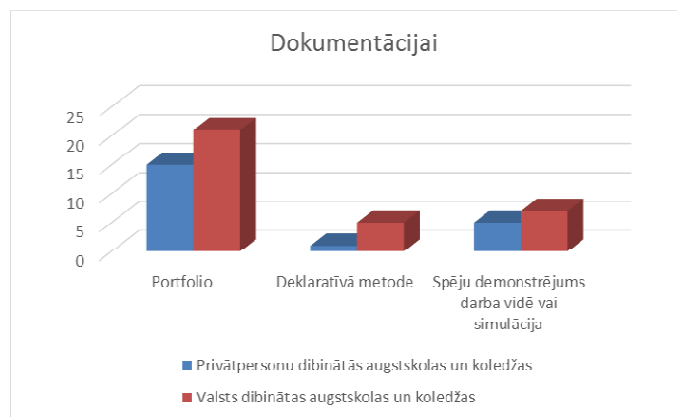


Izglītības un zinātnes
ministrija

Eiropas caurskatāmības instrumenti, kas tiek
pielietoti iestādē iepriekšējā izglītībā vai
profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju
rezultātu atzīšanas procesā:



Novērtēšanas metodes, kuras saskaņā ar Eiropas vadlīnijām neformālās un ikdienas izglītības vērtēšanai pielieto augstākās izglītības iestādes *iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas vajadzībām:*





Izglītības un zinātnes
ministrija

Informēšanas veidi/iespējas, atbalsta sniegšana/konsultēšana

Personu informēšana par iespēju izmantot iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu:

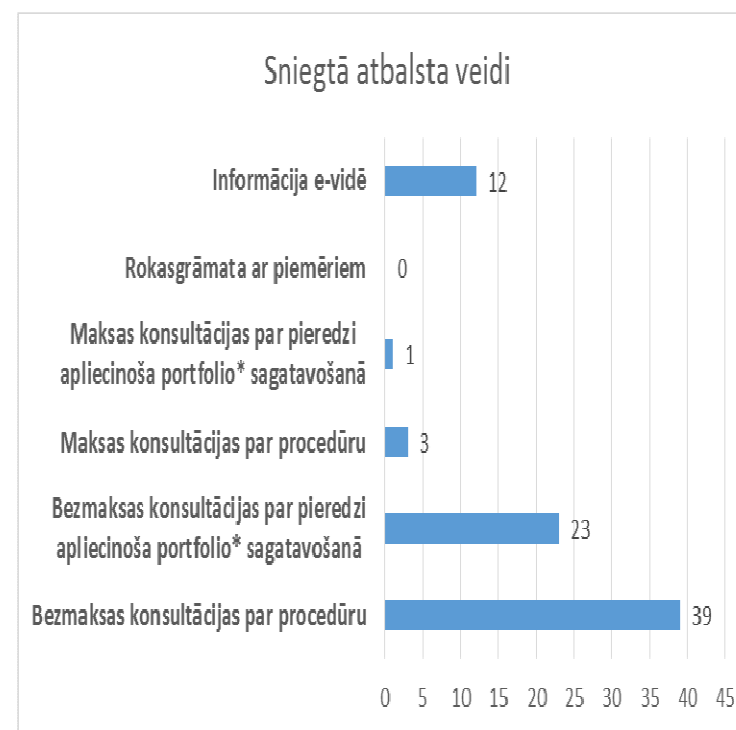
Visbiežāk augstskolas un koledžas ir minējušas, ka izmanto **individuālās konsultācijas** (42);

Nākamais populārākais informēšanas rīks ir **e-resursi**, tad **izdales materiāli** un **masu saziņas līdzekļi**;

Pārsvarā augstskolas un koledžas izvēlas divus vai maksimums trīs informācijas nodošanas rīkus, taču kā parādīja aptauja ir arī tādas, kur vienlaicīgi tiek izmantoti vairāk par trīs informācijas rīkiem, **viena valsts dibināta augstskola ir atzīmējusi, ka tā izmanto gan e-resursus, gan izdales materiālus, gan individuālās konsultācijas un masu saziņas līdzekļus**;

Tāpat tiek minēts, ka informācijas nodošanai tiek izmantotas sapulces, semināri un ievadlekcijas.

Atbalsta nodrošināšana personai izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas procesa laikā:





Izglītības un zinātnes
ministrija

Komisijas sastāvs, kompetence, nepieciešamie mācību pasākumi

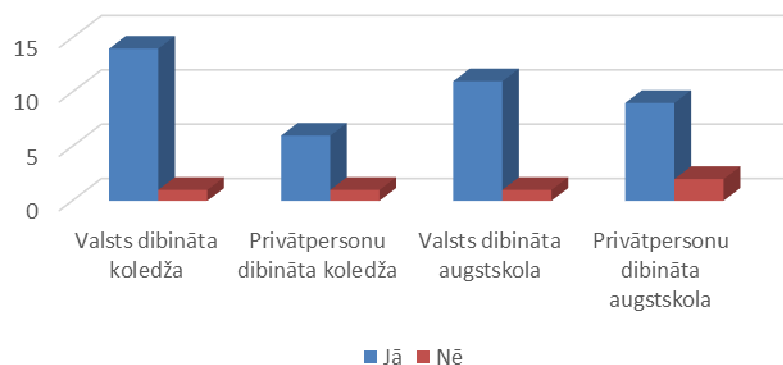
Vairākumā augstākās izglītības iestādēs darbs šādās komisijās netiek atalgots, tikai divas augstākās izglītības iestādes ir atzīmējušas, ka darbs komisijās tiek atalgots.

Vairākumā gadījumu apmācība personālam, kas nodarbojas ar iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzišanu netiek nodrošināta.

Vairākumā gadījumu personāla kompetenci, kas nodarbojas ar iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzišanu nosaka tādi iestāžu iekšējie noteikumi kā:

- Amatu apraksti;
- Nosaka studiju programmu direktori;
- Iekšējā kārtība/noteikumi/nolikums;
- Komisija.

Komisijas esamība, kas nodarbojas ar iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzišanu





Izglītības un zinātnes
ministrija

Secinājumi

Augstākās izglītības iestādēm ir grūtības pielietot Ministru kabineta 2004.gada 16.novembra noteikumus Nr.932 «Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos» un 2012.gada 10.janvāra noteikumus Nr.36 «Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšana;

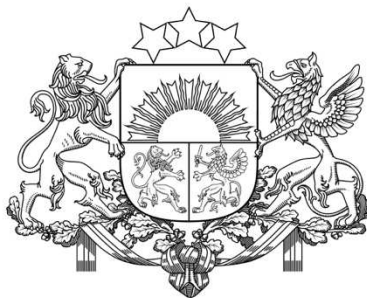
Kā galvenais šķērslis iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas procedūras īstenošanā tiek minēts vienotas izpratnes trūkums par šo procesu;

Augstākās izglītības iestādes vēlētos, lai tām būtu pieejamas vadlīnijas, kurās būtu aprakstīta metodika ar piemēriem, kā būtu jāveic iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšana;

Palielināt iespēju praksi atzīt vairāk kā 30% apmērā;

Procedūras termiņu precizēšana;

Mācību organizēšanas nepieciešamība.



Izglītības un zinātnes
ministrija

Paldies par uzmanību!

